

Biskupské gymnázium, církevní základní škola, mateřská škola
a základní umělecká škola Hradec Králové
Orlické nábřeží 356/1, 500 03 Hradec Králové

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

V HRADCI KRÁLOVÉ 4. 10. 2019

podpis ředitele školy

razítko školy

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

- Důležitý výchovný partner rodiny a školy
- Plní vzdělávací cíle
- Rozvíjí specifické nadání dětí
- Pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
- Má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- Rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Při plánování vycházíme ze skutečnosti, že hlavní činností dětí je relaxace, hra a poznávání. Chápeme družinu jako společenství dětí a vychovatelky. Vede děti ke správné komunikaci, respektování druhých, k lidské důstojnosti, spolupráci, být kamarádem a umět pomoci. Vychovatelé citlivě a individuálně pomáhají k osvojení základních morálních hodnot v křesťanském duchu. Snaží se, aby děti prožily svůj volný čas tvořivě, iniciativně a v radostné atmosféře.

ŠKOLNÍ DRUŽINA MUSÍ BÝT:

- místo pro zájmové vyžití dětí
- místo pro odpočinek a regeneraci sil po vyučování
- místo pro tvořivost a iniciativy
- místo pro rozvíjení komunikace a naslouchání
- místo pro posilování sebevědomí
- místo pro radost
- místo pro komunikaci vychovatelky a rodičů

2. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

VÝCHOVA KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU

- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

POSILOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu (skupině)

ODPOVĚDNOST ZA SVÉ CHOVÁNÍ

- řešení různých situací
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky za své chování
- ovládání negativních citových reakcí
- řešení životních situací
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy

POZNÁVÁNÍ SEBE SAMÉHO A UPLATNĚNÍ SE VE SKUPINĚ – ČLOVĚK JAKO JEDINEC

- pozitivním hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

FORMOVÁNÍ ŽIVOTNÍCH POSTOJŮ

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

- nacházení nových vazeb a sounáležitostí mezi již získanými poznatky vyučování
- možnost vzájemného doplňování vyučování a výchovně-vzdělávací práce ŠD
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky

3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Vzdělávací program školní družiny je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně základní školy.

V rámci jednotlivých tematických celků využijí vychovatelé další krátkodobější plánování:

- každodenní působení, vycházející z daného tématu s možností přizpůsobení dané situaci
- měsíční plány
- příležitostné akce, které přesahují rámec daného oddělení a mohou být přístupné i veřejnosti

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení, pořádá příležitostné akce a v průběhu dne nabízí dětem řadu spontánních aktivit. Umožňuje žákům odpočinek, ať již aktivní, či pasivní.

Činnost ŠD je organizována těmito formami zájmového vzdělávání:

- pravidelnou
- nabídkou spontánních činností
- příležitostnou

Pravidelná forma činnosti je každodenní činnost přihlášených dětí v odděleních. Patří sem také pravidelná činnost zájmových kroužků, které jsou organizovány ŠK.

Nabídka spontánních činností je rovněž určena dětem přihlášeným ke každodenní docházce do ŠD. Jedná se o spontánní aktivity, které jsou zahrnuty do denního režimu oddělení. Jde o hry v ranní nebo koncové odpolední družině, klidové činnosti po obědě a spontánní hry při pobytu venku.

Příležitostná forma vzdělávání je určena nejen dětem přihlášeným do ŠD, ale i rodinným příslušníkům a dalším zájemcům. Jedná se o slavnosti, sportovní dny, besídky, exkurze, výlety, návštěvy filmových představení.

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ A KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1. MÍSTO KDE ŽIJEME

Tematický okruh	Formulace činnosti a stručný popis	Rozvíjené kompetence
NÁŠ DOMOV		
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny, kreslíme, malujeme.	Komunikativní, sociální a personální, k trávení volného času
Tam kde je doma	Popisujeme domy, byty, kde bydlíme a okolí	Komunikativní, sociální, k řešení problémů, komunikativní sociální a personální
ŠKOLA		
Cestička do školy	Osvojujeme si dopravní výchovu při vycházkách do okolí školy.	K učení, k řešení problémů, komunikativní.
Školní budova	Kreslíme, stavíme, malujeme. Vyprávíme si a popisujeme části školy a okolí. Zamýšlíme se, v čem by mohla být naše škola hezčí. Zdobíme ŠD.	Sociální, personální, k učení, komunikativní.
NAŠE OBEC, NAŠE MĚSTO		
Obec, v níž žijeme	Vyprávíme si o našem městě. Na vycházkách hledáme zajímavosti (budovy, parky, vodní toky, dominanty)	K učení, k řešení problémů, občanské kompetence, k trávení volného času, komunikativní.
	Kreslíme a malujeme (proměna města)	Sociální a personální, k trávení volného času.
Stopy času	Děláme koláže starého města	K učení, personální a sociální
	Čteme si o historii našeho města	K učení, komunikativní

2. LIDÉ KOLEM NÁS

RODINA		
Příbuzenské vztahy v rodině	Vyprávíme si o rodině. Sestavujeme rodokmen	K učení, sociální a personální, komunikativní
Vztahy mezi dětmi	Hrajeme prožitkové aktivity (spolupráce, naslouchání, empatie, tolerance, důstojnost člověka ...)	Sociální a personální, komunikativní, k řešení problémů, k učení, občanské

Den matek	Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, vyrábíme dárek.	Sociální a personální, komunikativní
SVÁTKY A OSLAVY		
Čas adventní	Vyprávíme si o smyslu adventní doby.	Komunikativní, k řešení problému.
Adventní tvoření	Vyrábíme společně adventní věnce. Podílíme se na adventním tvoření školy. Vyzdobíme si družinu.	Komunikativní, sociální a personální, občanské, k trávení volného času.
Příběh zrození	Vyprávíme a čteme příběhy o narození J. Krista. Malujeme a kreslíme obrázky a pohledy s vánoční tematikou pro CHARITU. Navštívíme vánoční výstavy.	Učení, komunikativní, sociální a personální, občanské.
Doba postní - Připravujeme se na Velikonoce	Vyrábíme masky na Masopustní karneval. Tvoříme pozvánky. Vyprávíme si o smyslu postní doby. Zdobíme si třídu a okna symboly Velikonoc. Účastníme se Velikonočního tvoření.	Komunikativní k řešení, problémů k trávení volného času, občanské.
JAK SE SPRÁVNĚ CHOVAT		
Kouzelná slovíčka	Učíme se správně zdravít, podat ruku, poděkovat, poprosit.	Občanské, komunikativní, k řešení problémů, sociální a personální.
Komunikace beze slov	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity.	K řešení problémů, k trávení volného času.
Pravidla slušného chování	Společně si povídáme a vytvoříme pravidla chování ve ŠD.	Občanské, komunikativní, k řešení problémů, sociální a personální, k učení.

3. LIDÉ A ČAS

NÁŠ DENNÍ REŽIM		
Správný režim dne a jeho dodržování.	Osvojujeme si zásady denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu. Hrajeme hru.	Komunikativní, k trávení volného času.
Volný čas	Vyprávíme si jak aktivně volný čas prožít. Soutěžíme a hodnotíme	Komunikativní, sociální a personální k řešení problémů.

	JAK SE MĚNÍ LIDÉ	
Každý byl jednou malý	Hrajeme hru - Kdo je kdo? (foto, kresba, popis)	Komunikativní, sociální a personální, k řešení problémů.
Z truhly naší babičky	Hrajeme hru BAZAR. Poznáváme předměty a věci našich předků.	Komunikativní, sociální a personální, k trávení volného času.

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

	PŘÍRODA OKOLO NÁS	
Živá a neživá příroda	Promítáme si filmy	Komunikativní, sociální a personální, k trávení volného času.
Roční období	Vypravujeme si, čteme, kreslíme. Pozorujeme změny v přírodě.	Komunikativní, k trávení volného času.
Ochrana přírody	Učíme se, jak se chovat v přírodě. Jak jí máme chránit.	K učení, komunikativní.
Knihy přírody	Tvoříme výrobky z přírodních materiálů.	Sociální a personální, k trávení volného času, komunikativní.

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

	PEČUJEME O SVE ZDRAVÍ	
Co nám prospívá, Co nám škodí	Děláme anketu, besedujeme, hodnotíme správné odpovědi. Sestavujeme zdravý jídelníček. Učíme se hygienickým návykům.	Komunikativní, k učení, sociální a personální
	CHODÍME VEN KAŽDÝ DEN	
Pobyt venku	Hrajeme míčové hry na hřišti, chodíme na procházky do okolí. Cvičíme v tělocvičně. Připravíme sportovní odpoledne	Komunikativní, sociální a personální, k trávení volného času.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

1. Kompetence k učení

- dítě pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislostí
- klade si otázky, hledá odpovědi
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

2. **Kompetence k řešení problémů**

- dítě si všímá dění kolem sebe, snaží se situaci řešit
- započaté činnosti dokončuje, chápe, že neřešení problému nevede k cíli

3. **Kompetence komunikativní**

- ovládá řeč, myšlenky
- otázky a odpovědi vyjadřuje větami, umí vyjádřit vlastní názor
- komunikuje kultivovaně

4. **Kompetence sociální a personální**

- žák se učí plánovat, řídit, organizovat a hodnotit
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, respektuje dohodnutá pravidla
- samostatně rozhoduje o činnostech

5. **Kompetence občanské**

- uvědomuje si svá práva a práva druhých
- vnímá agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i ostatních
- váží si tradic a kulturního dědictví

6. **Kompetence k trávení volného času**

- žák účelně tráví volný čas
- vybere si činnosti podle svých zájmů
- odmítne pro něj nevhodnou nabídku k trávení volného času

Š OBSAHEM VZDĚLÁVÁNÍ ÚZCE SOUVISEJÍ KROUŽKY, KTERÉ JSOU ZAJIŠŤOVANÉ ŠKOLNÍM KLUBEM:

- angličtina hrou
- keramický kroužek
- hudební skupina
- počítačový kroužek
- kroužek Šikulky
- florbal
- sportovní hry
- ruční práce
- šachy
- taneční kroužek

6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI

ŠD navštěvují také žáci, kteří vyžadují specifický pedagogický přístup. Je nutné toto zájmové vzdělávání přizpůsobit potřebám, které vyplývají z jejich zdravotního oslabení nebo postižení. Specifický přístup je důležitý také u žáků s oslabeným rodinným zázemím a jedinců pocházejících z jazykově odlišného prostředí. Snažíme se vytvářet každému takovému žákovi podmínky k rozvoji jeho osobnosti tak, aby nebyl izolován nebo vyloučen ze společnosti ostatních. Volíme takové individuální pedagogické postupy, které usnadňují osobnostní a sociální rozvoj žáka i jeho sociální integraci. Těmto žákům pomáháme zvýšenou motivací, věnujeme jim více pozornosti a výrazně kladně je hodnotíme i za malé dílčí pokroky.

7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČENÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Družina je pro 1. až 4. třídu. Žáci 5. třídy mohou navštěvovat Školní klub. V případě přeplněné kapacity ŠD by měli přednost žáci dojíždějící. Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška zákonnými zástupci žáka. V případě předčasného ukončení docházky do ŠD je nutné písemné sdělení zákonných zástupců.

Do kroužků, které zajišťuje ŠK, bude přijat ten žák, který řádně zaplatil a který se řídí pokyny lektora a zároveň nenarušuje chod kroužku. O jeho vyloučení rozhoduje lektor. Jestliže se chce žák z kroužku odhlásit, musí vyplnit odhlašovací formulář na webové stránce školy. V případě předčasného ukončení zájmového vzdělávání je nutné písemné sdělení zákonných zástupců.

8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

ŠD je složená ze čtyř oddělení. I. oddělení navštěvují 1. třídy,

II. oddělení - 2. třída,

III. oddělení - 3. třída,

IV. oddělení – 4. třídy.

I – III. oddělení jsou vybavena dětským barevným nábytkem a stoly pro odpočinkové a pracovní činnosti. Ve dvou odděleních je televizor s přehrávačem. IV. oddělení je ve třídě 3. A. Jednotlivá oddělení jsou průběžně doplňována hračkami, společenskými hrami, pomůckami pro sportovní aktivity, výtvarnými potřebami. Žáci mohou dále využívat tělocvičnu, počítačovou učebnu a školní kapli. V případě hezkého počasí školní zahradu, dvůr, Žižkovy nebo Jiráskovy sady.

Jednotlivé kroužky, které jsou zajišťovány ŠK, jsou realizovány ve třídách, keramické dílně, tělocvičně a na hřišti.

9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogické působení ve školní družině zajišťují kvalifikovaní vychovatelé.

10. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Úplata za ŠD činí 500 Kč na školní rok, 50 Kč na měsíc.

11. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY

Školní družina je součástí ZŠ, a proto je bezpečnost a ochrana zdraví žáků zajišťována v rámci školy. Školní řád stanoví obecně pravidla chování žáků. Bezpečnost a ochranu žáků také zajišťují provozní řád tělocvičny, počítačové učebny a keramické dílny. Ostatní podmínky jsou zařazeny do vnitřního řádu školní družiny.

Bezpečnému působení ve školní družině napomáhá:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů podle platných norem
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů (zpracování a zveřejnění provozních řádů), pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc
- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, všestranný prospěch dítěte